

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده ی روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه

جهت اخذ کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

موضوع:

مقایسه ی تأثیر روشهای تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر و پسر دوره ی راهنمایی شهرستان ملایر سال تحصیلی ۹۱-۹۰

استاد راهنما:

دکتر محمد عسگری

استاد مشاور:

دکتر ابراهیمی قوام

پژوهشگر:

آرش هاشمی

سال تحصیلی ۹۱-۹۰

تقدیم به همسر من که در همه ی لحظات سخت زندگی پشت وپناه من بود و آرامش دهنده ی
قلبم در راه پر پیچ خم زندگی و تقدیم به مادر همسر من که همیشه امید بخش زندگی من
و تشویق کننده ی من در مسیر پیشرفت و تلاش بوده و هست.

باتشکراز اساتید محترم جناب آقای دکتر عسگری و سرکار خانم دکتر ابراهیمی قوام که
زحمات زیادی برای کمک به من در این دوره کشیدن و من بر خود واجب می دانم کمال
تشکر را از این اساتید بزرگ به جا آورم.

چکیده

هدف از این پژوهش تعیین اثر بخشی روش های تدریس بر افزایش خلاقیت دانش آموزان بوده است و مسئله ی مورد پژوهش این بود که تعیین کنیم کدامیک از روشهای تدریس تاثیر بیشتری بر افزایش خلاقیت دارند. جامعه ی آماری این پژوهش کل دانش آموزان دوره ی راهنمایی شهرستان ملایر در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ بودند که ۱۸۰ نفر از دانش آموزان پایه ی دوم راهنمایی به عنوان نمونه با روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای انتخاب شدند. روش پژوهش حاضر آزمایشی واز یک طرح عاملی ۳*۲ استفاده شده است. ابزار گردآوری پرسشنامه ی خلاقیت تورنس می باشد. فرضیه ی اصلی این پژوهش مقایسه ی اثر بخشی روشهای تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر و پسر شهرستان ملایر و روش آماری تحلیل واریانس افتراقی و آزمون تعقیبی شفه برای تحلیل داده ها به کار گرفته شد و نشان داد که روشهای تدریس بر خلاقیت دانش آموزان دختر و پسر شهرستان ملایر تأثیر متفاوت دارند و روش تدریس اکتشافی و سخنرانی اثربیشتری داشته اند.

کلمات کلیدی: تدریس اکتشافی^۱، بحث گروهی^۲ و سخنرانی^۳، خلاقیت^۴

¹ discovering

² Group discussion

³ lecturing

⁴ creativity

فهرست مطالب

د	چکیده
۱-۹	فصل اول، کلیات پژوهش
۲	مقدمه
۴	بیان مسئله
۵	اهمیت و ضرورت پژوهش
۷	اهداف پژوهش
۸	سوالات پژوهش
۸	فرضیه های پژوهش
۹	متغیرهای پژوهش
۱۰-۱۰۵	فصل دوم، پیشینه ی پژوهش
۱۱	مبانی نظری خلاقیت
۱۱	معنی و مفهوم خلاقیت
۱۲	تعاریف دانشمندان از خلاقیت
۱۸	اهمیت و ضرورت خلاقیت در ایران
۱۸	دیدگاهها و نظریه ها
۱۸	دیدگاه گانه نسبت به آفرینندگی
۱۹	دیدگاه گیلفورد به آفرینندگی
۲۰	ویژگی های تفکر وا گرا
۲۲	دیدگاه تورنس در آفرینندگی
۲۴	تداعی گرایی و رفتار گرایی
۲۶	انسان گرایی
۲۹	مکتب روانسنجی
۳۱	عوامل موثر بر خلاقیت
۳۳	سبکهای تفکر
۳۴	انگیزش
۳۴	محیط
۳۵	مراحل اسبورن

۳۷	عوامل بازدارنده ی خلاقیت
۳۸	موانع فردی
۴۰	موانع بیرونی
۴۱	رابطه ی خلاقیت با سن
۴۲	رابطه ی خلاقیت با تولد
۴۲	رابطه ی خلاقیت با سن
۴۳	رابطه ی خلاقیت با هیجان خواهی
۴۴	رابطه ی هوش و خلاقیت
۴۷	رابطه ی خانواده و خلاقیت
۴۹	ویژگی های افراد آفریننده
۵۱	شیوه های آموزش خلاقیت
۵۲	نگاهی به روش تدریس مبتنی بر خلاقیت
۵۳	کلاس درس و خلاقیت
۵۴	گامهای دست یابی به خلاقیت
۵۶	بیست اصل پرورش خلاقیت دانش آموزان
۶۰	مراحل روش تدریس مبتنی بر خلاقیت
۶۲	تاریخچه ی تدریس
۶۳	مفهوم تدریس
۶۳	تعریف تدریس
۶۵	ابعاد مختلف تدریس
۶۹	تقسیم بندی روشهای تدریس
۷۲	چهار چوب جامع برای تدریس حرفه ای
۷۵	موارد استفاده از چهار چوب
۷۸	مولفه های یک تدریس حرفه ای
۸۰	تدریس اکتشافی
۸۲	اکتشاف قطعی و نسبی
۸۲	ابعاد اکتشاف
۸۲	مبانی نظری اکتشاف
۸۳	سطوح روش اکتشافی
۸۴	مراحل تدریس اکتشافی
۸۵	نقش معلم در تدریس
۸۵	محاسن و محدودیتهای تدریس اکتشافی

۸۷	روش سخنرانی
۸۷	مراحل اجرای روش سخنرانی
۹۰	روشهای تقویت سخنرانی
۹۱	مزایا و محدودیتهای سخنرانی
۹۴	ویژگی های تدریس سخنرانی با کیفیت بالا
۹۴	روش بحث گروهی
۹۵	موارد استفاده از بحث گروهی
۹۶	مراحل بحث گروهی
۹۷	الگوی کار و بحث گروهی
۹۸	الگوی پرسش و پاسخ
۱۰۰	محاسن و محدودیتهای بحث گروهی
۱۰۱	پیشینه ی پژوهشی
۱۰۱	پژوهشهای داخلی و خارجی
۱۰۵-۱۱۰	فصل سوم روش پژوهش
۱۰۶	جامعه ی پژوهش
۱۰۶	گروه نمونه
۱۰۶	روش نمونه گیری
۱۰۶	روش تحقیق
۱۰۷	ابزار گردآوری داده ها
۱۰۹	روش اجرای تحقیق
۱۱۰	روش آماری تحلیل دادهها
۱۱۰	فصل چهارم تجزیه و تحلیل
۱۱۱	توصیف داده ها
۱۲۷	استنباط داده ها
۱۱۶	فصل پنجم بحث و نتیجه گیری
۱۱۷	بحث و نتیجه گیری
۱۲۱	محدودیتهای پژوهش
۱۲۲	پیشنهادات
۱۲۳	منابع
۱۲۷	پیوست ها
۱۲۸	پرسش نامه ی خلاقیت تورنس

فهرست جداول

۱۱۱.....	جدول فراوانی خلاقیت.....
۱۱۱.....	جدول شاخص های توصیفی.....
۱۱۴.....	جدول تحلیل واریانس خلاقیت کل.....
۱۱۴.....	جدول نتایج آزمون شفه.....
۱۱۵.....	جدول تحلیل واریانس خلاقیت پسران.....
۱۱۵.....	جدول تحلیل واریانس خلاقیت دختران.....

فهرست نمودارها

- ۱۱۲.....نمودار مقایسه ی میانگین خلاقیت در گروه ها
- ۱۱۳.....نمودار مفروضه های خطی گروه ها
- ۱۱۳ نمودار مفروضه های خطی جنسیت

فصل اول:

کلیات پژوهش

مقدمه

جهان به طور روز افزون در حال تغییر و پیچیده تر شدن است. از آغاز پیدایش انسان یادگیری^۱ و آموزش^۲ برای دستیابی به نیازهای اساسی زندگی خود مثل کشف و آموزش درست کردن آتش، ساختن ابزار شکار برای تأمین خوراک و مایحتاج زندگی، ساخت سرپناه برای در امان ماندن از خطرات، کمی جلوتر آموزش خط، خواندن، نوشتن، تربیت فرزندان، یادگیری مشاغل و با توجه به این مطلب آموزش و تدریس قدمتی همپا با پیدایش بشر دارد. امروزه آموزش در حوزه های تحصیل و عملکردهای تحصیلی مهمترین نقش خود را ایفا می کند. این پدیده رسالت نظام آموزشی، مدرسه، و به ویژه معلمان را برای آماده سازی دانش آموزان جهت روبروشدن با چنین جهان در حال تغییری را سنگین و دشوار می سازد (قورچیان، ۱۳۷۹).

هدف تدریس^۳ یادگیری است و یادگیری محصول عملکرد ذهن است. هرچه دانش ما درباره ی انسان صورت گیرد می توان نتایج آن در یادگیری و آموزش انسان ها بیشتر و بهتر بهره برد. هاپکینز^۴ (۲۰۰۲) در خصوص هدف اصلی تدریس چنین گفته است: هدف از تدریس تنها این نیست که به شاگردان کمک شود تا دانش مورد نظر در برنامه ی درسی را کسب کنند. بلکه باید به آنها کمک کنند تا تبدیل به یادگیرندگان قدرتمندی شوند. در کمیسیون بین المللی یونسکو تحت عنوان آموزش برای قرن ۲۱ موارد چهارگانه یادگیری به شرح زیر هدفبندی

^۱.learning

^۲.instruction

^۳teaching

^۴.hopkins

شده اند: ۱. یادگیری برای دانستن، ۲. یادگیری برای زیستن، ۳. یادگیری برای انجام دادن، ۴. یادگیری برای با هم زیستن (عبدالهی، ۱۳۸۷).

براون واتکینسن^۱ (۱۹۹۱) آموزش را فراهم آوردن فرصت هایی برای اینکه دانش آموزان یاد بگیرند، تعریف کرده اند. سیدل^۲ و شاولسون^۳ (۲۰۰۷) گفته اند که آموزش به عنوان خلق محیط های یادگیری که در آن فعالیت های مورد نیاز یادگیرندگان برای ساختن دانش و کسب توانایی تفکر به حداکثر رسد تعریف کرده اند.

اتکینسن، کارنل^۴ و لادج^۵ (۲۰۰۷) سر چشمه ی یادگیری را در شاخص یادگیرنده می دانند و کمک های بیرونی را به عنوان تسهیل کننده به حساب می آورند. گستردگی روش های آموزش باعث شد برای یادگیری آنها به طبقه بندی آنها پرداخته شود که به دو روش کلی روش آموزش مستقیم^۶ (تدریس غیرفعال)، (تدریس به کل کلاس) و روش آموزش غیرمستقیم^۷ (فعال) تقسیم می شوند.

در روش اول (تدریس غیر فعال) شیوه ای است که در آن معلم با تدریس مستقیم به کل کلاس مطالب درسی را به دانش آموزان عرضه می کند و مطالب از قبل آماده می شود. از طریق ارائه آنها از یک سو و تکرارشان از سوی دیگر مطالب ذهن معلم به ذهن دانش آموز منتقل می شود. و روش دوم (تدریس فعال) که طبق این الگو هدف آموزش و پرورش بهبود و پرورش مداوم افراد در جهت به ظهور رسانیدن توانایی های بالقوه آنان است که به این اساس به الگوی شاگرد مدار نیز معروف است (عبدالهی، ۱۳۸۷).

مهمترین روش در تدریس غیر فعال روش سخنرانی^۸ است که در آن معلم با در پیش گرفتن آن از آغاز تدریس تا تا پایان عنان امور مربوط به تدریس را به دست می گیرد و دیگر فرصتی برای شناسایی توانمندی ها، استعدادها و علایق شاگردان نمی یابد و شاگردان ناگزیرند تمامی دانش و اخلاق بزرگسالان را به شکلی ساخته و پرداخته بپذیرند بر خلاف روش بالا در روش تدریس فعال می توان به روش بحث گروهی^۹ اشاره کرد. که در آن دانش

1.atkinson

2.seidel

3.shavelson

4.carnell

5.lodge

6.direct instruction

7.indirect instruction

8.lecturing

9.group discussion

آموزان یا دانشجویان به طور فعال در کارهای کلاس شرکت می کنند و یادگیرندگان استفاده از زبان را یاد گرفته، دیدگاههای خود را بیان و نظرات و اندیشه های خود را توجیه و با نظرات مختلف دیگران نیز آشنا می شود. روش دیگر روش تدریس فعال، تدریس به روش اکتشافی^۱ است که در آن یادگیرنده خود کشف کننده و سازنده دانش است و معلم به طور مستقیم و موضوعات درس را به دانش آموزان آموزش نمی دهد. هر کدام از این روش ها می تواند تغییراتی را در مفاهیم یاد گرفته شده و نوع آن در یاد گیرندگان بوجود بیاورد که می تواند بر تفکرات افراد تاثیر بگذارد و در نهایت باعث بروز عاملی به عنوان خلاقیت شود (سیف، ۱۳۸۹).

تورنس^۲ (۱۹۹۰) ایجاد فرصت برای پرورش خلاقیت^۳ را امری حیاتی می داند. البته تعاریف متفاوتی از خلاقیت شده است ولی در لغت یعنی خلق کردن، آفریدن و در کل یعنی توانایی حل مسئله و در تعریفی بهتر از تورنس (۱۹۹۸) به عنوان وقوع فرایندی از احساس و درک مشکلات، مسائل شکاف های اطلاعاتی، عناصر گم شده حدس زدن ها و تدوین فرضیه ها در مورد این نقایص و عیوب، آزمایش این حدس ها و فرضیه ها و احتمالاً تجدید نظر و آزمایش مجدد آنها در انجام انتقال نتایج معرفی کرده است. بنابراین اهمیت مطالعه تفکر خلاق، آموزشی و گسترش مهارت های خلاقانه اجتناب ناپذیر است. موضوعاتی که بیشتر از همه در ارتباط با خلاقیت اهمیت دارد، روش آموزش و تدریس موجود در مدارس است، لزوم به وجود آمدن خلاقیت چهارچوب و شرایطی را می طلبد که مناسب تحقق آن باشد، که هم در الگوی تدریس فعال و در غیر فعال می توان خلاقیت را در دانش آموزان شکل داد چه در روش سخنرانی چه در اکتشافی و چه در بحث گروهی و زمینه به وجود آوردن آن را مهیا ساخت (بشارت، ۱۳۸۱).

بیان مسئله

پژوهشی حاضر بر این اساس شکل گرفته است که خلاقیت به عنوان یک خصوصیت مثبت است که از توزیع طبیعی برخوردار است. افراد را قادر خواهد ساخت تا با پرورش آن در خود، باعث رشد فردی و اجتماعی، از لحاظ

^۱ .discovery learning

^۲ .torans

^۳ .creativity

فکر و توانایی های دیگر آنها را تحت تاثیر قرار خواهد داد. اسیون^۱ (۱۹۶۶) و تورنس باور دارند که همه افراد کما بیش می توانند خلاق باشند و پرورش توانمندی های فکری، زیر بنای خلاقیت است. دوبونو^۲ (۱۹۸۶) دریافت برای اینکه افراد بتوانند خلاق باشند باید روش های درست اندیشیدن را با آنها آموخت و در این صورت همه افراد این توانایی را خواهند داشت که از خود خلاقیت نشان دهند. ایگان^۳ (۲۰۰۵) در مطالعه ای از مهم ترین عوامل تشکیل دهنده خلاقیت را روش های تدریس معلمان ذکر کرده است. گوید و جیم (۱۹۹۰) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند یادگیری از طریق همیاری مهارت های برقراری ارتباط دانش آموزان را می طلبد و ارتقا می دهد. شیور^۴ (۱۹۷۵) بیان می دارد، بین پیشرفت تحصیلی و تصور از خود و نگرش به تحصیل رابطه وجود دارد. لوتو^۵ (۱۹۸۵) در پژوهش دیگری بیان می دارد اجرای مدل اکتشافی تدریس اثربخشی در ارتقای عملکرد دانش آموزان و رشد مهارت شده است. رنزولی^۶ (۱۹۹۹) در مطالعاتی عوامل موثر بر پرورش خلاقیت را سه عنصر معلم، دانش آموز و برنامه ریزی درس می داند. والاس^۷ (۲۰۰۳) نشان داده است که در کلاس های خلاق، فکر بیش از حافظه ارزش دارد و عامل خلاقیت را عامل تعادل بین امنیت روانی و آزادی دانش آموزان برای ریسک پذیری آن می دانند.

لویک^۸ (۲۰۰۵) در پژوهشی مولفه های پرورش خلاقیت در دانش آموزان را، معلمان، محتوای برنامه درس، خانواده روش های تدریس، محیط آموزشی و خود دانش آموزان ذکر کرده است.

وولفولک^۹ (۱۹۹۵) درباره روش سخنرانی گفته است که فعالیت اصلی کلاس درس را معلم خو بر عهده می گیرد و از راههای مختلف ارائه و نمایش دادن مطالب به آموزش موضوعهای گوناگون می پردازد. آرنندز^{۱۰} (۱۹۹۴) انتخاب و طراحی موفقیت های معمابرانگیز را یک اقدام اساسی معلم در یادگیری اکتشافی می داند در هر کدام از روش های تدریس رد پای خلاقیت پر رنگ وجود دارد. حال سوال اصلی پژوهش این است که آیا روش های

¹.ession

².debono

³igan

⁴.cheyur

⁶.rensoli

⁷.wallas

⁸.luyik

⁹.woolfolk

¹⁰.arends

تدریس سخنرانی، بحث گروهی و اکتشافی بر خلاقیت دانش آموزان دوره ی راهنمایی تأثیر دارد؟ و آیا تأثیر این روش‌ها در دانش آموزان دختر و پسر متفاوت است؟

اهمیت و ضرورت پژوهش

خلاقیت نه تنها از این جهت که تفکر خلاق در زمینه های گوناگونی وجود دارد، بلکه به این دلیل که مجموعه ای از نیروهای اجتماعی و روان شناختی در آن سهیم اند مهم است. اما فرایندهای خلاقانه ای که به موفقیت نوآوران اندیشمندان و هنرمندان می انجامد تقریباً ناشناخته بود و حتی اغلب برای خود پدید آوردندگان نیز غیر قابل درک است. در تحقیقات فولدوهایمن^۱ (۱۹۸۹) و والبرگ^۲ (۱۹۹۱) در کشورهای جهان سوم به نقش مهم عوامل مربوط به مدرسه و جریانات حاکم بر آن بیش از تاثیرات محیط خانواده است. بنابراین به نظر می آید که در کشورهای اخیر انتخاب روش تدریس از سوی معلم، توجه به عوامل احساسی- عاطفی یادگیرندگان و توفیق در ایجاد روابط انسانی و احترام متقابل به آنها، می تواند نقش قابل توجهی را در ایجاد انگیزه در یادگیرندگان ایفا نماید. چرا که در نظام آموزشی اغلب کشورهای جهان سوم یادگیرندگان به محتوای دروس برنامه آموزشی، حتی به عنوان دروس انتخابی در سیستم انتخاب واحد، نگرش مثبت نداشته و آنها را مطابق علاقه و میل باطنی خود ارزیابی نمی کنند (رحال زاده، ۱۳۸۶).

اما ملاحظه می شود که به دنبال روش تدریس مناسب از سوی معلم، یادگیرندگان پس از گذشت مدت کوتاهی به برخی دروس مورد نظر علاقه پیدا می کنند و این امر نقش معلم را در ایجاد علاقه و انگیزه در یادگیرندگان نظام های آموزشی کشورهای جهان سوم بیشتر نمایان می سازد بسیاری از مشکلات آموزشی و تربیتی به کلاس درس و به ویژه به روش ها و فنون تدریس مورد استفاده معلم بر می گردد (رحال زاده، ۱۳۸۶).

هر انسانی به نحوی دارای شایستگی، هوش و استعداد است. اما مشکل ما این است که توان و استعداد فراگیران را کمتر مورد بررسی و شناسایی قرار داده ایم، انتخاب و استفاده از روش مناسب تدریس برای موضوعات و مواد مختلف درس می تواند ذهن دانش آموزان و دانشجویان خلاق را به خود جلب کند و در شناخت، شکوفایی و توسعه استعدادها به آنان یاری رساند (عبدالهی، ۱۳۸۷).

^۱. haymaen

^۲. walberg

در سال های اخیر تغییرات بنیادی در ساخت محتوا و روش های آموزش و پرورش جهان به وقوع پیوسته است. موج برخی از این تغییرات وارد نظام آموزشی کشور ما هم شده است و امواج دیگر خواه ناخواه ابعاد مختلف نظام آموزشی ما را سخت تاثیر قرار خواهد داد. آنچه که امروزه در مدارس و دانشگاهها تدریس می شود مسلماً با آنچه در ۲ دهه گذشته تدریس سابق متفاوت است. امروزه در کشورهای توسعه یافته، شکوفایی و پرورش خلاقیت دانش آموزان از مهمترین هدف های آموزش و پرورش به شمار می رود. در جامعه ما، با وجود داشتن نیروهای مستعد، توانایی های خلاق آن گونه که باید شکوفا نمی شود. علت اصلی این امر، نامشخص بودن جایگاه خلاقیت و فقدان رشد و شیوه های پرورش آن است. در جامعه رو به رشد و توسعه ما نیز، توجه به این مسأله در دوران تحصیل دانش آموزان نقش حیاتی دارد. زیرا برای دستیابی به پیشرفت های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، آموزشی و... به افراد مستعد و خلاق نیازمندیم تا چرخه های توسعه آینده کشور را تربیت کند(جهانی، ۱۳۸۵).

همان طور که تورنس (۱۹۸۹) معتقد است که انسان برای بقا و تداوم حیات سازمانها در آینده نیازمند بسط قدرت خلاق در کودکان و نوجوانان است وی معتقد است ایجاد فرصت برای پرورش خلاقیت برای هر جامعه به منزله مرگ و زندگی است. بدین سبب اغلب جوامع مدتهاست برای شناسایی کودکان و نوجوانان خلاق، و استفاده از شیوه های آموزش خلاق به برنامه ریزی های جدی پرداخته اند. لذا انتخاب بهترین شیوه پیشرفت راسریع تر می سازد. بنابر این در این تحقیق تاثیر روشهای مختلف تدریس بر خلاقیت مورد بررسی قرار گرفته تا نشان داده شود که آیا روشهای تدریس معلمان در مدارس بر خلاقیت دانش آموزان اثر دارد یا خیر. چون این امر به ما کمک میکند تا افرادی خلاق و متخصص به جامعه معرفی کنیم.

اهداف پژوهش

هدف کلی

تعیین تاثیر روش های تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دوره راهنمایی.

اهداف جزئی

تعیین تاثیر روش های تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان پسر دوره راهنمایی.

تعیین تأثیر روش های تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر دوره راهنمایی .

سوالات پژوهش

سوال کلی پژوهش

آیا روش های تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

سوالات جزئی پژوهش

آیا روش تدریس اکتشافی بر خلاقیت دانش آموزان دختر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

آیا روش تدریس اکتشافی بر خلاقیت دانش آموزان پسر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

آیا روش تدریس بحث گروهی بر خلاقیت دانش آموزان دختر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

آیا روش تدریس بحث گروهی بر خلاقیت دانش آموزان پسر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

آیا روش تدریس سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

آیا روش تدریس سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان پسر دوره راهنمایی تأثیر دارد؟

فرضیه های پژوهش

فرضیه کلی پژوهش

روش های تدریس اکتشافی، بحث گروهی، سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر و پسر دوره راهنمایی

شهرستان ملایر تأثیر متفاوت دارند.

فرضیه های جزئی پژوهش

روشهای تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان دختر دوره راهنمایی شهرستان ملایر تأثیر متفاوت دارند.

روشهای تدریس اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی بر خلاقیت دانش آموزان پسر دوره راهنمایی شهرستان ملایر تأثیر متفاوت دارند.

متغیرهای پژوهش

متغیرهای مستقل: روشهای تدریس با سه سطح (اکتشافی، بحث گروهی و سخنرانی)

متغیر وابسته: خلاقیت

تعریف مفاهیم

تدریس اکتشافی: رویکردی است که در آن یادگیرندگان به تنهایی فعالیت می کنند تا اصول اساسی موضوع مورد یادگیری را کشف کنند (وولفلک، ۲۰۰۴).

تدریس بحث گروهی: روشی است که در آن دانش آموزان به طور فعال در کارهای کلاس شرکت می کنند. یادگیرندگان از طریق همکاری در تفکر، مقابله اندیشه ها، ارائه پیشنهادهای مختلف و ارزیابی توضیحات و تبیینات مختلف به فهم امور توفیق می یابند (وولفلک، ۲۰۰۴).

تدریس سخنرانی: روشی است که در آن فعالیت اصلی کلاس درس را معلم خود بر عهده می گیرد و از راههای مختلف ارائه نمایش مطالب به آموزش موضوع های گوناگون می پردازد (وولفلوک).

خلاقیت: توانایی اندیشیدن درباره امور به راههای تازه و غیر معمول و رسیدن به راه حل های منحصر به فرد برای مسائل (سانتروک، ۲۰۰۴).

آموزش: به فعالیت های حرفه ای معلم آموزش گفته می شود، یعنی فراهم آوردن فرضیه هایی برای اینکه دانش آموزان یاد بگیرند (اتکینسن ۱۹۹۱).

تعریف عملیاتی :

خلاقیت، عبارتست از نمره ای که فرد در آزمون خلاقیت تورنس به دست می آورد.
تدریس اکتشافی: روشی که دانش آموزان با کمک معلم اطلاعات درس علوم تجربی را یاد می گیرند.
تدریس بحث گروهی: روشی است که معلم با استفاده از آن به تدریس درس علوم تجربی می پردازد.
تدریس سخنرانی: روشی است که در آن معلم از طریق سخنرانی به ارائه اطلاعات درس علوم می پردازد.

فصل دوم

پیشینہ

پڑوہش